

PISMO ZARZĄDU REGIONU ZAGŁĘBIE MIEDZIOWE NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

41. rocznica powstania NSZZ „Solidarność”

39. rocznica
Zbrodni Lubińskiej

Szkolenie dla społecznych inspektorów pracy

W dniach 2 – 3 września 2021 r. w siedzibie Przedsiębiorstwa Budowy Kopalni PeBeKa S.A. w Lubinie odbyło się szkolenie Społeczna Inspekcja Pracy dla drugiej grupy społecznych inspektorów pracy z PeBeKa. Zajęcia przeprowadził specjalista ds. bhp inż. Paweł Chabiński. Dotyczyły podstaw prawnych działalności SIP oraz roli związku zawodowego w zakresie ochrony pracy.

Program szkolenia:

1. Wprowadzenie do tematu. Informacje ogólne nt. ochrony pracy w Polsce.
2. Państwowy nadzór nad warunkami pracy.
3. Społeczny nadzór nad warunkami pracy.
4. Zakładowa struktura kontroli nad warunkami pracy.
5. Podstawowe obowiązki pracodawcy i pracownika w zakresie bhp.
6. Społeczna Inspekcja Pracy – podstawy prawne, powołanie, odwołanie, zasady organizacji i uprawnień.
7. Wypadki w pracy – udział SIP w postępowaniu wypadkowym.
8. Choroby zawodowe.
9. Podstawowe zagadnienia z zakresu prawa pracy.
10. Podsumowanie i ocena szkolenia.

Składka bez podatku

Oczekiwany od ponad 30 lat postulat „S” stał się faktem! Będzie można odliczyć od podatku związkową składkę

Dzięki „Solidarności” będzie możliwość odliczenia składek związkowych od podatku dochodowego. To bardzo ważny krok w kierunku wzmocnienia dialogu społecznego i przede wszystkim bardzo ważna decyzja, jeśli chodzi o aspekt finansowy dla każdego pracownika – przekazał przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Piotr Duda.

Nareszcie oczekiwana przez związkowców od 30 lat zmiana ustawy o podatku dochodowym stała się faktem. Dzięki „Solidarności” będzie możliwość odliczenia składek związkowych od podatku dochodowego. To bardzo ważny krok w kierunku wzmocnienia dialogu społecznego i przede wszystkim bardzo ważna decyzja, jeśli chodzi o aspekt finansowy dla każdego pracownika – podkreślił szef „Solidarności”.

– Jeżeli będzie można odliczyć tę składkę, to z pewnością część pracowników będzie chętniej przystępowała do związków zawodowych, a to przecież wzmocni dialog społeczny – wyjaśnił Piotr Duda.

Przewodniczący „S” zwrócił uwagę, że zmiana ustawy o podatku dochodowym przywróci równowagę między związkiem pracodawców a związkami zawodowymi.

– Do tej pory tej równowagi brakowało. Pracodawcy mogli sobie składki na swoje konfederacje przekazywać z kosztów zakładu pracy, a składki związkowe musieliśmy przekazywać po opłaconym przez nas podatku – zaznaczył.

www.tysol.pl

Śniadek: Projekt uszczelniający zakaz handlu w niedziele jest już w Sejmie

Projekt uszczelniający zakaz handlu w niedziele przewiduje, że w niehandlową niedzielę otwarte mogą być te placówki, w których działalność pocztowa będzie przeważająca i wyniesie powyżej 50 proc. przychodów – powiedział PAP poseł PiS Janusz Śniadek. Projekt trafił do Sejmu.

Projekt nowelizacji ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta, którego celem byłoby uszczelnienie zakazu, jest już w Sejmie i czeka na nadanie numeru i podpis pani marszałek – powiedział poseł. Dodał, że może to nastąpić w każdej chwili.

Oceń, że w tej chwili plagą i patologią jest powoływanie się przez niektóre podmioty na działalność pocztową, aby ominąć zakaz handlu w niedzielę. „W większości jest to fikcyjne” – zaznaczył.

Wyjaśnił, że złożony przez niego projekt zakłada, że sklep będzie mógł prowadzić działalność w niedziele niehandlowe jako placówka pocztowa, pod warunkiem że ten rodzaj działalności będzie dla niego przeważający.

„Zostanie wprowadzony obowiązek prowadzenia ewidencji, pokazującej, jakie są przychody z tej przeważającej działalności, a jakie z pozostałej” – zaznaczył Śniadek.

Dodał, że Inspekcja Pracy będzie badała ten rejestr. „Sprawdzi, czy placówka spełnia warunek, że przychody z przeważającej działalności rzeczywiście przekraczają 50 proc. pozostałych przychodów” – wskazał poseł PiS.

9 lipca br. Poczta Polska poinformowała o podpisaniu umowy w właścicielom sieci sklepów Biedronka. Umowa wprowadza możliwość odbioru przesyłek bezpośrednio w jej sklepach, w związku z tym w niehandlową niedzielę 18 lipca otwartych będzie

kilkadziesiąt sklepów tej sieci.

Rzecznik rządu, pytany w poniedziałek, czy tego typu umowa umożliwi tej sieci handlowej otwarcie swych sklepów w niedziele, omijając w ten sposób wprowadzony trzy lata temu zakaz handlu w te dni, odpowiedział, że nie zna szczegółów umowy. Jak dodał, „polski rząd stoi na tym samym

stanowisku cały czas – będziemy prowadzić takie działania legislacyjne, aby ewentualne sposoby omijania tych przepisów likwidować”.

Ustawa wprowadzająca stopniowo zakaz handlu w niedziele weszła w życie w 1 marca 2018 r. Od 2020 r. zakaz handlu nie obowiązuje jedynie w siedem niedziel w roku. Ustawa o zaka-

zanie handlu w niedziele przewiduje katalog 32 wyłączeń. Zakaz nie obejmuje m.in. działalności pocztowej, nie obowiązuje w cukierniach, lodziarniach, na stacjach paliw płynnych, w kwaciarniach, w sklepach z prasą ani w kawiarniach.

Za złamanie zakazu handlu w niedziele grozi od 1000 zł do 100 tys. zł kary, a przy uporczywym łamaniu ustawy – kara ograniczenia wolności.

Na 27 lipca został wyznaczony termin ogłoszenia przez Trybunał Konstytucyjny orzeczenia w sprawie przepisów wprowadzających co do zasady zakaz handlu w niedziele. Wniosek w tej sprawie w TK złożyła jeszcze w 2018 r. Konfederacja Lewiatan.

KK NSZZ „Solidarność”

Hutnicy na posiedzeniu sejmowej Komisji Gospodarki i Rozwoju

Andrzej Kucharski przewodniczący Regionalnej Sekcji NSZZ „Solidarność” Hutniczo-Przemysłowej Miedzi w KGHM Polska Miedź S.A., wraz z przedstawicielami Krajowej Sekcji Hutnictwa NSZZ „Solidarność”, brał udział w posiedzeniu sejmowej Komisji Gospodarki i Rozwoju. Na posiedzeniu omawiano problemy branży hutniczej w Polsce oraz działania podejmowane przez Rząd RP w celu realizacji postulatów branży.

Sytuację w branży hutniczej przedstawiali minister Rozwoju, Pracy i Technologii oraz minister Klimatu i Środowiska, którzy omówili dotychczasowe prace Rządu RP nad rekompensowaniem cen energii dla zakładów energochłonnych oraz rozwoju przemysłu hutniczego w Polsce.

Przedstawiciel RSH-PM NSZZ „Solidarność” złożył na ręce Krzysztofa Tchórzewskiego przewodniczącego komisji sejmowej, stanowisko związku przedstawiające postulaty rozwoju hutnictwa metali kolorowych. Stanowisko zostało odczytane uczestnikom posiedzenia, w dalszej

części spotkania przewodniczący RSH-PM NSZZ „Solidarność” omówił propozycje zawarte w złożonym piśmie, gdzie wyraźnie zaznaczył, że inwestycje w rozwój branży metali kolorowych powinny zostać sfinansowane z tzw. podatku od kopalni a tworzenie nowych miejsc pracy w zakładach przetwórstwa metali dałoby szansę dalszego rozwoju branży z korzyścią dla kraju, społeczeństwa i pracowników.

Przedstawiono również problem wygasających uprawnień do emerytur pomostowych, gdzie nie ma szans na dani alternatywy dalszej pracy hutnikowi, któremu lekarz medycyny pracy orzeknie o niezdolności do pracy na dotychczasowym stanowisku w związku ze złym stanem zdrowia. Rozwój przetwórstwa metali kolorowych oraz tworzenie miejsc pracy, dałby szansę takiemu pracownikowi na dalszą możliwość

pracy do osiągnięcia wieku emerytalnego w warunkach, gdzie nie występuje praca ciężka. Po wygaśnięciu uprawnień do emerytur pomostowych nie można pozostawić hutnika samemu sobie. Rozwój przetwórstwa metali kolorowych byłby szansą wykonywania pracy w bardziej komfortowych warunkach.

Kolejne posiedzenie Sejmowej Komisji zaplanowano na październik 2021 r.

Zmarł Stefan Nawrot działacz opozycyjny z Lubina

Stefan Mateusz Nawrot, ur. 31 VII 1951 w Wojcieszowie k. Jeleniej Góry. Zmarł 5 sierpnia 2021 roku.

Ukończył ZSZ w Lubinie (1969), Technikum Górnicze tamże (1983).

1969–2005 ślusarz-mechanik urządzeń górniczych, górnik operator maszyn, brygadzysta, sztygar w Zakładach Górniczych Lubin KGHM w Lubinie.

Od IX 1980 w „S”, od XI przew. Komisji Oddziałowej i członek Zakładowej Komisji Robotniczej; VI 1981 delegat na I WZD

Województwa Legnickiego, VI 1981 na I WZD Regionu Dolny Śląsk, IX/X 1981 na I KZD, członek KK, X 1981 delegat na II WZD Województwa Legnickiego.

1984–1989 członek Stowarzyszenia Salezjańskich Pomocników Kościoła przy parafii Matki Bożej Częstochowskiej w Lubinie. 1982–1983 i 1985–1986 poddawany rozmowom ostrzegawczym (12 I 1982, 17 V 1983, 25 IV 1985, 10 V 1986).

1989–2005 w „S”, 21 I–25 VI 1989 członek Komitetu Organizacyjnego w zakładzie pracy.

1989 członek-założyciel Towarzystwa/Stowarzyszenia Pamięci Ofiar Lubina '82 w Lubinie. Od 2005 na emeryturze.

17 XI 1981–15 IX 1986 rozpracowywany przez Wydz. III/Wydz. V KW MO/WUSW w Legnicy/p. V RUSW w Lubinie w ramach SOS/KE krypt. Krajowiec; 2 X 1986–29 XI 1987 przez p. IV RUSW w Lubinie w ramach SOS krypt. Salezjanie; 15 III–20 X 1989 przez Wydz. III WUSW w Legnicy w ramach SOS krypt. Pomnik.

Opracowanie: *Lukasz Sołtysik IPN*

Zasłużeni dla Województwa Dolnośląskiego

Teatrze Polskim odbyło się przedstawienie opóźnione przez pandemię o 12 miesięcy.

Zwielu wydarzeń przygotowanych na 40. urodziny Związku nie zobaczyliśmy w ubiegłym roku spektaklu we wrocławskim Teatrze Polskim. Wolą związkowców, zespołu teatralnego i dyrekcji dopiero teraz zrealizowano specjalne przedstawienie sztuki Zmierzch – świtem w reżyserii Jana Szurmieja. To oparte na motywach twórczości Izaaka Babla przedstawienie opowiada o losach odesskich Żydów, po których przetoczył się walec rewolucji październikowej.

Pierwszą częścią uroczystości było wręczenie także zaległych odzna-

czeń przyznanych przez radnych sejmiku województwa dolnośląskiego. Przewodniczący sejmiku województwa Andrzej Jaroch w towarzystwie Małgorzaty Calińskiej-Mayer wręczyli Odznaki Honorowe Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego. Na deskach Teatru Polskiego stawili się: Józef Czyczerski, Jerzy Langer, Tomasz Wójcik. Schorowany Marek Muszyński nie mógł przybyć osobiście, natomiast Tadeusz Lewandowski zmarł przed wręczeniem odznaczenia.

Fot: Tomasz Białaszczyk, Solidarność Dolny Śląsk

„Solidarność” wzywa Rząd RP do przywrócenia ławników sądowych w sprawach pracowniczych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” domaga się od Rządu RP niezwłocznego podjęcia działań w celu przywrócenia na dotychczasowych zasadach udziału ławników sądowych w rozpoznawaniu spraw z zakresu prawa pracy. Jednocześnie wyraża oburzenie, że nowelizacja ustawy z 28 maja 2021 r. wprowadzająca zmiany ograniczające udział ławników ze specustawy COVID-owej na stałe do

Kodeksu postępowania cywilnego, została wprowadzona bez trybu konsultacji przewidzianego w ustawie o związkach zawodowych.

Sprawa dotyczy nowelizacji ustawy z 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U.2021, poz. 1090) wprowadzającej zmiany ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych ograniczające skład sądu orzekającego w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, która w praktyce oznacza, że sądy pierwszej i drugiej instancji rozpatrują sprawy w składzie jednego sędziego.

– Niestety, zmiana składu sądu obejmuje m.in. sprawy z zakresu prawa pracy, które do dnia 2 lipca 2021 r. rozpatrywane były przez jednego sędziego jako przewodniczącego i dwóch ławników – zwraca uwagę stanowisku Prezydium.

To zdaniem prezydentów odejście od gwarantowanego konstytucją udziału obywateli w postępowaniu sądowym, a tym samym prawa do społecznej kontroli nad przebiegiem i orzeczeniami sądów.

– Usunięcie ławników ze składu sądu, nawet tymczasowo i w szczególnym okresie, wymaga dokładnego rozważenia czy jest to rozwiązanie rzeczywiście konieczne – czytamy w opinii.

Jest to tym bardziej bezzasadne w kontekście możliwości prowadzenia posiedzeń zdalnych, które nowelizacja z marca ub. roku wprowadziła.

– Możliwość przeprowadzenia posiedzenia zdalnego naszym zdaniem jest równoznaczna z brakiem uzasadnienia dla usunięcia ze składu sądu czynnika społecznego, jaki stanowią ławnicy – uzasadnia Prezydium KK.

Powtarzając swoje żądanie uruchomienia działań przywracających ławników sądowych w sprawach z zakresu prawa pracy, „Solidarność” przypomina też, o braku konsultacji społecznych w ramach uprawnień wynikających z ustawy o związkach zawodowych. Tym bardziej, że materia z zakresu prawa pracy podlega obowiązkowej konsultacji związkowej.

– Prezydium KK wyraża stanowcze oburzenie, że projektowana zmiana nie została skonsultowana w trybie ustawy o związkach zawodowych.

Tysol

Obchody 41. rocznicy powstania i 39. rocznicy Zbrodni Lubieńskiej

Jak co roku mieszkańcy Lubina pamiętali o tragicznych wydarzeniach z 31 sierpnia 1982r. Po mszy, która została odprawiona w kościele Matki Bożej Częstochowskiej pod pomnikiem Pamięci Ofiar Lubina '82 delegacje rodzin pomordowanych, Solidarności, parlamentarzystów, samorządowców oraz lubinian złożyli wieńce.

Ludzie podjęli decyzję, aby po raz kolejny dumnie podnieść swoje czoła i komunie powiedzieć „NIE”. Wyraźne stanowisko robotników, determinacja, swój upór znaleźli w swojej wierze i miłości do ojczyzny. Mimo wielu trudności i przeciwności, byli niezłomni i po raz kolejny pokazali Polsce i światu, że nie zgadzamy się na komunistycz-

ny reżim i traktowanie w sposób przedmiotowy robotnika, inteligenta i znaleźli wspólny głos, by się przeciwstawić. Jesteśmy spadkobiercami i kontynuatorami spuścizny Solidarności. Pamiętamy o naszych bohaterach sprzed 39 lat, którzy oddali swoje życie. Ale Solidarność się nie poddała i ciągle jesteśmy na straży praw pracowniczych – mówił w pło-

miennym wystąpieniu Bogdan Orłowski, przewodniczący Zarządu Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ Solidarność.

Przypomnijmy, podczas tłumienia pokojowej manifestacji 31 sierpnia 1982 roku zginęli w Lubinie: Andrzej Trajkowski, Mieczysław Poźniak i Michał Adamowicz, a kilkanaście osób zostało rannych

ia Solidarności

Uroczystości rocznicowe w Orzeszkowie

Przedstawiciele Solidarności udali się na Mszę świętą do Orzeszkowa, by oddać hołd zamordowanemu 31 sierpnia 1982 roku w Lubinie Mieczysławowi Poźniakowi. Region reprezentował Bogdan Orłowski przewodniczący Zarządu Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność”. Obecny był również Adam Myrda uczestnik tamtych wydarzeń, obecnie starosta lubiński.

Po mszy związkowcy przeszli na cmentarz złożyć kwiaty i zapalić znicze na grobie zamordowanego Mieczysława Poźniaka.

W uroczystości uczestniczył poczet sztandarowy NSZZ „Solidarność” ZG Lubin.

Fot. Bartosz Budziak

Solidarność złożyła kwiaty pod pomnikiem Papieża

Przedstawiciele Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ Solidarność złożyli kwiaty pod pomnikiem Jana Pawła II w Legnicy. Związkowcy czynią to co roku w rocznicę powstania NSZZ Solidarność.

We wtorkowy poranek, w 41. rocznicę powstania NSZZ „Solidarność”, delegacja NSZZ „Solidarność” Zagłębia Miedziowego oddała hołd papieżowi św. Janowi Pawłowi II.

– Wychowani w kulturze chrześcijańskiej i w uznaniu wielkich zasług, ja i moi współpracownicy

w Zagłębiu Miedziowym jesteśmy przekonani o tym, że gdyby nie święty Jan Paweł II nie byłoby Solidarności – powiedział składając kwiaty Bogdan Orłowski, przewodniczący Zarządu Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ Solidarność.

– Składając kwiaty w sposób szczególny dziękujemy Ojcu Świętemu za zmiany jakie za jego sprawą zaszły w Polsce po roku 1980.

Faurecia oraz KGHM ZANAM z certyfikatem „Pracodawca Przyjazny Pracownikom”

KGHM ZANAM został wyróżniony statuetką symbolizującą certyfikat „Pracodawca Przyjazny Pracownikom”. 10 września nagrodę nadaną przez NSZZ „Solidarność” z rąk Prezydenta RP Andrzeja Dudy odebrali prezes Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. Marcin Chludziński i prezes Zarządu KGHM ZANAM S.A. Bernard Cichocki. Nagrodę dla firmy Faurecia Legnica SA odebrał prezes zarządu Jerome Jean Canard

Uroczystość wręczenia symbolicznych statuetek odbyła się w ogrodach Pałacu Prezydenckiego w Warszawie. Zwracając się do przedstawicieli firm wyróżnionych przez NSZZ „Solidarność” certyfikatem „Pracodawca Przyjazny Pracownikom”, prezydent Andrzej Duda podkreślił fundamentalne znaczenie solidarności pracodawców z pracownikami.

– Ogromnie dziękuję za uczciwy biznes, za to, w jaki sposób prowadzicie swoje firmy i instytucje. Dziękuję za to, jak traktujecie swoich pracowników, że są oni dla Was wartością – powiedział Prezydent RP podczas uroczystości.

– Bez dobrze pracujące-

go, zmotywowanego pracownika nie da się osiągnąć doskonałych wyników. Osiąganie doskonałych wyników tym właśnie jest uwarunkowane: nie obdzieraniem pracowników, a uczciwym podziałem zysków – podkreślił Andrzej Duda.

– Uzyskanie przez KGHM ZANAM tego certyfikatu to nie tylko wielki zaszczyt. To przede wszystkim ogromna zasługa osób zatrudnionych na wszystkich szczeblach w firmie. Warto podkreślić, że nasze działania dostrzegają związki zawodowe. Partnerские relacje i profesjonalizm mają w GK KGHM solidne fundamenty – powiedział Marcin Chludziński, prezes Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.

Bernard Cichocki, prezes Zarządu KGHM ZANAM dodał, że jednym z jego naczelných celów, w zakresie polityki kadrowej, jest utrzymywanie partnerskich relacji na linii pracownik-pracodawca.

– Uzyskanie certyfikatu w okresie pandemii ma dla nas znaczenie szczególne. W tym trudnym okresie udało nam się utrzymać taką samą liczbę zatrudnionych pracowników. Do tego dzięki dobrej sytuacji finansowej podnieśliśmy płace. W przyszłości planujemy

kontynuowanie dotychczas realizowanych inicjatyw o charakterze propracowniczym – powiedział Bernard Cichocki.

Należy zaznaczyć, że rozstrzygnięcie konkursu „Pracodawca Przyjazny Pracownikom” nastąpiło w lutym 2021 r. Uzyskanie tego certyfikatu, pod niezwykle trudnym, zdominowanym przez zaburzenia w funkcjonowaniu gospodarki z powodu pandemii COVID-19 roku 2020 r., jest dla Zarządu KGHM ZANAM tym bardziej satysfakcjonujące.

– W 2020 roku realizowaliśmy głęboką restrukturyzację Spółki. Niekiedy procesy tego rodzaju budzą niepokoje wśród pracowników. Udało nam się go pomyślnie przeprowadzić i to wśród skraj-

finansowych. Ale najważniejsze jest to, że udało nam się ochronić załogę i zapewnić pracownikom bezpieczeństwo. Dzisiaj firma zapewnia im stabilizację i dobre warunki zatrudnienia i szerokie możliwości rozwoju – podkreślił Bernard Cichocki, prezes Zarządu KGHM ZANAM.

KGHM ZANAM to jeden z największych w Polsce producentów maszyn i urządzeń dla sektora górniczego. W spółce wytwarzany jest również sprzęt stoso-

nie niesprzyjających uwarunkowań obiektywnych, wynikających z pandemii koronawirusa. Dzięki restrukturyzacji KGHM ZANAM funkcjonuje dziś o wiele sprawniej, co znajduje odbicie między innymi osiąganymi wynikami

w systemach przeładunkowych, zespołach transportowych i kopalniach odkrywkowych. Firma jest również producentem odlewów skalnych i żeliwnych.

KGHM Polska Miedź S.A. zatrudnia ponad 18 tys. osób,

a cała Grupa Kapitałowa ponad 34 tys. pracowników. Firma jest jednym z największych pracodawców w Polsce. Dla Zarządu miedzianego giganta priorytetem jest bezpieczeństwo i zdrowie pracowników. Spółka prowadzi też liczne programy prozdrowotne i prospołeczne.

Faurecia Legnica SA otrzymała certyfikat za wysoki poziom współpracy i dialogu w zakładzie realizacji uzgadnianych regulaminów i porozumień. Stabilne zatrudnienie i poprawę warunków pracy oraz warunków socjalnych, pakiet medyczny i szkolenia zawodowe.

Faurecia została założona w 1997 roku Faurecia stała się głównym graczem na światowym rynku motoryzacyjnym. Dzięki ponad dwustu zakładom przemysłowym, 37 centrom badawczo rozwojowym i ponad 115 tysiącom pracowników w 37 krajach Faurecia jest światowym liderem w swoich czterech obszarach działalności. Są to: Siedzenia samochodowe, moduły wewnętrzne w samochodowej elektronice, a także w oprogramowaniu i sztucznej inteligencji do oczyszczalności. W Polsce firma produkuje min prowadnice do siedzeń samochodowych, stelaże sie-

dzeń, mechanizm obrotów foteli przednich, deski rozdzielcze, panele drzwiowe oraz elementy wyposażenia wnętrza. W Polsce Faurecia zatrudnia 600 pracowników.

Konkurs „Pracodawca Przyjazny Pracownikom” ma na celu promowanie pracodawców, którzy wyróżniają się w stosowaniu dobrych praktyk w zakresie przestrzegania przepisów prawa pracy, w szczególności poprzez stabilność zatrudnienia, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prawa do zrzeszania się w związku zawodowe.

Kandydatów zgłaszają podstawowe jednostki organizacyjne „Solidarności”. Wyróżnione firmy szanują prawa pracowników oraz prowadzą u siebie dialog społeczny. Certyfikatem można się posługiwać przez okres trzech lat.

Konkurs organizowany jest pod honorowym patronatem Prezydenta RP. Po raz pierwszy w 2008 r. objął go nim Prezydent Lech Kaczyński.

W uroczystościach uczestniczyli przedstawiciele NSZZ „Solidarność” Regionu Zagłębie Miedziowe: Bogdan Orłowski przewodniczący ZR oraz Antoni Skalski przewodniczący KZ NSZZ „Solidarność” w Faurecia.

Kard. Stefan Wyszyński i matka Elżbieta Czacka przekazali nam świadectwo życia wiernego Ewangelii, za wszelką cenę; uczą, że nie istnieją przeszkody dla tych, którzy pragną kochać Boga i jak On miłować człowieka – powiedział kard. Marcello Semeraro w czasie mszy św. beatyfikacyjnej w Warszawie.

Z udziałem najwyższych władz państwowych – prezydenta RP, marszałków Sejmu i Senatu oraz członków rządu na czele z premierem - w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie trwa msza św. beatyfikacyjna kard. Stefana Wyszyńskiego i Matki Elżbiety Czackiej. Liturgii przewodniczy prefekt Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych kard. Marcello Semeraro, który wygłosił homilię.

W języku polskim odczytał ją bp pomocniczy archidiecezji warszawskiej Piotr Jarecki.

– Ta świątynia, wzniesiona przez Naród Polski, jako wotum wdzięczności za bliskość i obecność Pana Boga w chwalebnej i bolesnej historii tego Kraju, jest dzisiaj świadkiem kolejnego potwierdzenia: Polska jest narodem maryjnym, Polska ofiarowała i ofiaruje Kościołowi, na przestrzeni różnych epok, wybitne postacie świętych, bożych mężczyzn oraz kobiet – wskazał papieski wysłannik.

Podkreślił, że także dziś "Bóg powołuje autentycznych świadków świętości, ku czci i chwale Swojego imienia".

Przyznał, że kapłańskie życie kard. Wyszyńskiego "naznaczone było licznymi próbami, którym stawał czoła z ufnością i zdecydowaniem". – Jednym z najbardziej dramatycznych momentów był okres drugiej wojny światowej oraz czas heroicznego i tragicznego powstania warszawskiego w 1944 roku – wskazał kard. Semeraro.

Przypomniał jednocześnie, że będąc w Laskach "błogosławiony Stefan podniósł z ziemi fragment częściowo spopielonej kartki, pochodzącej z płonącej i spowitej w ogniu stolicy, na której widniał napis: »Będziesz miłował«".

– Do tego apelu i testamentu upodobnił on swoją posłu-

„Polska ofiarowała i ofiaruje Kościołowi wybitne postacie”. Niezwykła homilia kard. Semeraro

gę pasterza i biskupa, najpierw w Lublinie a następnie w Gnieźnie i w Warszawie, stawiając czoła problemom, jakie jego Naród musiał wycierpieć w latach następujących po drugiej wojnie światowej – powiedział w homilii kard. Marcello Semeraro.

Podkreślił, że w okresie politycznie oraz społecznie skomplikowanym, prymas "kierował odważnie, wytrwale i zdecydowanie łodzią Kościoła w Polsce, przeciwstawiając ideologii, która odczłowieczała i oddalała człowieka od pełni życia, prawdę zawartą w Ewangelii Chrystusa, wiernie przeżywaną i realizowaną".

Papieski wysłannik zwrócił także uwagę, że kard. Wyszyński "w walce o obronę wolności polskich kobiet i mężczyzn często powtarzał: »Kto nienawidzi, ten już przegrał«".

Przytoczył także słowa św. Jana Pawła II na temat kard. Wyszyńskiego z listu do rodaków z 23 października 1978: "Nie byłoby na Stolicy Piotrowej tego papieża-Polaka, (...) gdyby nie było Twojej wiary, niecofającej się przed więzieniem i cierpieniem, Twojej heroicznej nadziei, Twego zawierzenia bez reszty Matce Kościoła".

Zaznaczył, że kard. Wyszyński, jako prawdziwy syn polskiej ziemi, miał głębokie nabożeństwo do Matki Najświętszej".

– Tak jak pod jej matczynym spojrzeniem narodziło się jego powołanie i pod tym samym spojrzeniem zawierzył Panu Bogu własne życie i losy narodu polskiego, tak właśnie Maryja uczyła go, aby poprzez codzienną pasterską służbę "żyć tylko dla Pana Boga i tylko Jemu się przypodobać" – powiedział kaznodzieja.

Kard. Semeraro podkreślił, że "niezachwiana wiara w Boga i w Jego Opatrzność charakteryzowała również Matkę Elżbietę Różę Czacką".

do języka polskiego i opracowała skróty ortograficzne – wymieniał kard. Semeraro.

Podkreślił, że "poprzez swoją nadzwyczajną pracowitość i zaangażowanie błogosławiona Elżbieta Róża wskazuje nam, że nie istnieją przeszkody dla tych, którzy pragną kochać Pana Boga i jak On miłować człowieka".

Przyznał, że również w jej życiu nie brakowało licznych trudności, w których – jak zaznaczył – "z niesłyszczaną nadzieją, stale potwierdzała swoją wierność Panu Bogu, który jest miłością".

Hierarcha zaznaczył, że podwójna beatyfikacja kard. Wyszyńskiego i Matki Czackiej jest "dopełnieniem historycznego spotkania, dzięki któremu ci błogosławieni poznali się w Laskach już 95 lat temu, w 1926 roku". Wskazał, że z tego zrodziła się nie tylko "cenna współpraca", ale przede wszystkim

"komunia wiary, miłości do Boga oraz do potrzebującego i bezbronnego człowieka".

Podkreślił, że "oboje wiedzieli, jak napędzać się nawzajem siłą, wytrwałością i odwagą". – On - zaangażowany osobiście w niesienie pomocy tym wszystkim, którzy doświadczali krzywd i ograniczeń w praktykowaniu ich wolności oraz wyznawaniu własnej wiary; ona - niewidoma wśród niewidomych fizycznie i duchowo, pomagała tym wszystkim, którzy zostali porzuceni i pozostawieni na marginesie społeczeństwa – wskazał kardynał.

Powiedział, że nowi błogosławieni - kard. Wyszyński i Matka Czacka - otrzymali od polskiego narodu "nieocenione dobro wiary oraz żywotność wielowiekowej tradycji miłości do Boga". – Ofiarowali w zamian życiowe przeżycie o prymacie Boga, które

zdolne jest przywrócić człowiekowi na nowo jego godność. Przekazali świadectwo życia wiernego Ewangelii, za wszelką cenę. Pozostawili wzór służby konkretnemu potrzebującemu człowiekowi, również wówczas, kiedy nikt się nim nie zajmuje i wydaje się, że zwycięża obojętność – wskazał kard. Semeraro.

Hierarcha wskazał nowych błogosławionych nie tylko jako przykłady do naśladowania, ale również jako orędowników. – Są przykładem, ponieważ byli ulegli łasce, która w nich działała. Są orędownikami, ponieważ, (...), "kontemplują oni Boga, wychwalają Go i nieustannie opiekują się tymi, których pozostawili na ziemi" – powiedział kaznodzieja.

Zaznaczył, że "powinniśmy modlić się do nich, aby wstawiali się za nami i za całym światem", bo "również i w naszym życiu, chociaż słabym i naznaczonym grzechem, może rozkwitnąć świętość".

– Niech nowi błogosławieni będą potężnymi orędownikami dla tego zasłużonego narodu. Niech będą światłem dla władz państwowych i samorządowych oraz niech wspomagają Kościół w Polsce w ciągłej wierności Ewangelii Chrystusa – podsumował kardynał.

Eucharystię koncelebrując biskupi tworzący Konferencję Episkopatu Polski na czele z przewodniczącym abp. Stanisławem Gądeckim, prymasem Polski abp Wojciechem Polakiem oraz gospodarzem miejsca kard. Kazimierzem Nyczem, a także kapłani ze wszystkich diecezji w kraju. Są także duchowni z zagranicy, w tym. m.in. metropolita lwowski abp Mieczysław Mokrzycki, kard. Dominik Duka z Czech, jak również jałmużnik papieski kard. Konrad Krajewski oraz kard. Stanisław Ryłko z Rzymu.

Są także przedstawiciele korpusu dyplomatycznego na czele z nuncjuszem apostolskim w Polsce abp Salvatore Pennacchio.

W uroczystości beatyfikacyjnej bierze udział prezydent Andrzej Duda wraz z małżonką Agatą Kornhauser-Dudą, marszałek Sejmu Elżbieta Witek, marszałek Senatu Tomasz Grodzki oraz członkowie rządu na czele z premierem Mateuszem Morawieckim. Obecny jest także lider PiS Jarosław Kaczyński.

Tyson, fot. Marcin Żegliński

Pierwsze dni Solidarności w Regionie Zagłębie Miedziowe

26 sierpnia strajk objął chocianowską Fabrykę Automatów Tokarskich, jednakże po deklaracji spełnienia żądań w zakresie poprawy zaopatrzenia i warunków pracy został on przerwany. Krótkotrwały strajk kilkudziesięciu górników zanotowano w kopalni Polkowice, 100 osób zastrajkowało w Walcowni Miedzi Cedynia w Orsku.

Jerzy Węglarz Nazajutrz rozpoczął się strajk w Zakładach Górniczych Lubin i Rudna (jako pierwszy stanął szyb Rudna Zachód). Utworzono Komitet Strajkowy, którym kierował początkowo Andrzej Poroszewski, a jego zastępcą był Ryszard Sawicki (na zdjęciu z lewej). (...) 29 sierpnia załoga nie zaakceptowała postawy Poroszewskiego w negocjacjach z władzami i zażądała zmiany stanowisk. Sawicki został przewodniczącym Komitetu Strajkowego. Strajkowano nie tylko w kopalniach miedzi. Również 27 sierpnia rozpoczął się strajk w Dolnośląskim Zakładzie Wyrobów Skórzanych w Chojnowie. W skład Komitetu Strajkowego weszli przedstawiciele wszystkich wydziałów zakładu, w tym także członkowie PZPR. Obok postulatów socjalnych wysunięto także żądanie utworzenia wolnych związków zawodowych.

Nieco później rozpoczął się strajk w chocianowskim Dolnośląskim Zakładzie Wyrobów Papierowych Dolpakart (...). 28 sierpnia okazał się dniem przełomowym dla strajku w województwie legnickim. Rozszerzył się on

na kolejne szyby kopalni miedzi, stanęła też wojewódzka i miejska komunikacja autobusowa. Do legnickiego PKS kolejno przyłączały się placówki w Jaworze, Złotoryi, Lubinie i Głogowie. Na czele Komitetu Strajkowego stanął Marcin Broński, jego zastępcą był Zdzisław Gaul (...)

Protest ogarnął również Zakłady Górnicze Sieroszowice, Legmet, Transbud, Fabryki domów w Lubinie i Ścinawie, Kombinat Budownictwa Komunalnego (...).

Pierwsza siedziba Solidarności na Roosevelta W kolejnym dniu strajku, 29 sierpnia, w Hucie Miedzi Głogów mimo iż nie przetrwała ona pracy, 144 delega-

tów z poszczególnych wydziałów zatwierdziło skład Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego (na czele z Czesławem Dobrowolskim). Wysunął on 177 postulatów, w tym przeprowadzenie demokratycznych wyborów do władz związku, ujednoczenie tabeli płac, wypłacenie 2 tysięcy zł., rekompensaty miesięcznej tytułem wzrostu kosztów utrzymania, zagwarantowania bezpieczeństwa członkom Komitetu Strajkowego i ich rodzinom.

Negocjacje w sprawie tych żądań toczyły się w Ministerstwie Hutnictwa w Warszawie i zakończyły się sukcesem 30 sierpnia. Uczestniczył w nich także MKS

Huty Legnica (która również nie przerwała pracy), któremu przewodził Jan Ziemiański. W tym dniu pracę przerwały załogi kolejnych 12 przedsiębiorstw województwa legnickiego: m.in. zakłady Renifer w Chojnowie, Fabryka Fortepianów i Pianin, PKS w Przemkowie, legnicka Hanka (...).

Nocą z 31 sierpnia na 1 września podpisano porozumienie pomiędzy lubińskim Komitetem Strajkowym a delegacją władz. Ze strony Komitetu sygnowali je przewodniczący Ryszard Sawicki, jego zastępcą Andrzej Poroszewski oraz członkowie: Grzegorz Banaszkiwicz, Władysław Kański, Jerzy Puchalski, Jerzy Fabiński, Edward Rewers, Józef Skrzyszewski, Jerzy Stępień, Jerzy Szymański, Jerzy Zakrzewski. Ponieważ porozumienie miało charakter nieostateczny Komitet Strajkowy nie rozwiązał się.

Negocjacje z Andrzejem Poroszewskim wiceministrem Zenonem Słowińskim przeprowadzono 5 września. 1 września, gdy potwierdziły się ponad wszelką wątpliwość wieści o podpisaniu porozumienia w Gdań-

sku, wszystkie strajki na terenie województwa legnickiego zostały przerwane (...). 3 września w Głogowie, podczas zebrania MKS i przedstawiciele załóg utworzono Komitet Założycielski Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych, złożony z 58 osób. Stał się on załącznikiem Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego w Głogowie. Tego samego dnia w Lubinie powstał Zespół Koordynacyjny NSZZ (na jego czele stanął Janusz Sobola), który wkrótce przekształcił się w Międzyzakładowy Komitet Założycielski. Był to efekt wyjazdu przewodniczącego MKS, Ryszarda Sawickiego, do Gdańska, gdzie uzyskał instrukcje organizowania związku. MKZ, któremu przewodniczył Sawicki, skupiał przedstawicieli 17 zakładów, przede wszystkim związanych z KGHM.

Sytuacja ta doprowadziła w niedługim czasie do powołania Komisji Koordynacyjnej, kierowanej przez Stanisława Śniegę, która reprezentowała kilkadziesiąt drobniejszych zakładów z Lubina i okolic. Z czasem podporządkowała się ona MKZ.

29 września 1980 roku odbyło się w Legnicy spotkanie przedstawicieli Komitetów Strajkowych niektórych zakładów pracy regionu, na którym powołano Międzyzakładowy Komitet Założycielski (na zdjęciu z lewej). Jego przewodniczącym został wybrany Jerzy Węglarz, wiceprzewodniczącym Henryk Nazarczuk, sekretarzem Zdzisław Gaul, skarbnikiem Urszula Burzyńska, zaś członkami Zdzisław Antczak, Andrzej Bednarz, Andrzej Górniak, Jerzy Herezo, Jerzy Nedwidek, Marian Startnowski, Józef Swacha, Lesław Tomaszewski, Mikołaj Zendra. Jego pierwsza siedziba mieściła się przy ulicy Roosevelta 1 (...).

W proces tworzenia struktur związkowych województwo legnickie wchodziło więc w wyjątkowo trudnej sytuacji – istnienia trzech struktur aspirujących do roli kierowniczej. Sytuację dodatkowo komplikował fakt, iż część zakładów pracy Zagłębia Miedziowego zarejestrowała się bezpośrednio we wrocławskim MKZ.

Źródło: Drogi do Wolności Zagłębia Miedziowego
– Łukasz Kamiński,